

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

2006/2293(INI)

5.6.2007

OPINIA

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego
i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby
(2006/2293 (INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Neil Parish *

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. stwierdza, że gleba jest wspólnym i w wielu miejscach nieodnawialnym zasobem; podkreśla, że obok wody, powietrza i różnorodności biologicznej, w odniesieniu do której istnieją już szczegółowe przepisy wspólnotowe, gleba ma decydujące znaczenie dla długofalowej i zrównoważonej produkcji żywności, paszy, roślin włóknistych i w coraz większym stopniu biomasy, a mimo to wciąż nie ma szczegółowych przepisów wspólnotowych w tym zakresie;
2. wskazuje na fakt, że działalność człowieka wpływa w różny sposób na funkcje i wykorzystanie gleby; dlatego uważa, że wspólnotowa strategia w dziedzinie ochrony gleby musi przyczynić się do ochrony gruntów rolnych, które są najbardziej zagrożone, na przykład w związku ze zmianą sposobu wykorzystania gleby, zanieczyszczonymi terenami przemysłowymi, uszczelnianiem gleby i erozją;
3. wyraża zaniepokojenie z powodu skutków naturalnej degradacji gleby oraz degradacji spowodowanej działalnością człowieka; podkreśla konieczność opracowania europejskiej strategii służącej rozpoznaniu i rozwiązaniu problemów związanych z degradacją gleby;
4. wskazuje na fakt, że rolnictwo i leśnictwo odgrywają zasadniczą rolę w utrzymaniu jakości gleb oraz ich rewitalizacji, a zachowanie jakości gleb leży w interesie właścicieli ziemi; zauważa, że należy unikać trwałego uszczelniania gleb o wysokiej wartości ekologicznej lub produkcyjnej oraz pokrywania ich sztucznymi powierzchniami w rezultacie procesów urbanizacyjnych i rozbudowy infrastruktury, zwłaszcza w dorzeczach, na żyznych gruntach ornych i w strefach przybrzeżnych; wzywa wszystkie organy publiczne, od szczebla lokalnego po wspólnotowy, do zwrócenia szczególnej uwagi na strefy przybrzeżne, podlegające szczególnej presji wskutek działalności człowieka;
5. stwierdza, że zubożenie gleby ma lokalne lub regionalne przyczyny i skutki; pojedyncze przypadki ponadgranicznych oddziaływań są spowodowane regionalnymi czynnikami geomorfologicznymi, dlatego wymagają międzypaństwowych, ale nie europejskich środków;
6. w tym kontekście wskazuje na fakt, że w 14 państwach członkowskich zachodzą procesy pustynnienia, a w 13 pozostałych nie odnotowuje się wprawdzie tego zjawiska, za to na poziomie regionalnym lub lokalnym występują tam takie zjawiska ekologiczne, jak erozja i zasolenie gleby;
7. stwierdza, że zubożenie gleby nie jest – jak podaje Komisja, uzasadniając ramowy akt prawny – istotną przyczyną, lecz przeważnie konsekwencją zmian klimatycznych; przypomina, że gleba różni się od powietrza i wody, które są zasobami ruchomymi i nie są związane z własnością;

8. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji dotyczący strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby, który stanowi następstwo komunikatu z roku 2002 dotyczącego tej samej kwestii (COM(2002)0179) oraz wniosku dotyczącego przyjęcia dyrektywy ramowej w sprawie ochrony gleby;
9. jest przekonany, że znaczna różnorodność rodzajów gleb (320 – z niezliczonymi podgatunkami) sprawia, że niezależnie od krajowego podejścia oddolnego konieczna jest strategia europejska, której podstawę stanowiłyby prewencja, uświadamianie obywateli, informowanie oraz definiowanie obszarów ryzyka, w celu rozwiązania tego problemu na płaszczyźnie europejskiej; wzywa państwa członkowskie, które nie posiadają przepisów prawnych w zakresie ochrony gleby, aby sprostały zobowiązaniu ochrony gleby przy uwzględnieniu odpowiedzialności właścicieli; stwierdza, że zwłaszcza regionalne i lokalne władze powinny intensywnie uczestniczyć w opracowywaniu celów i planów w zakresie ochrony gleby;
10. domaga się, aby nie kwestionowano sprawdzonych koncepcji krajowych;
11. poddaje pod rozagę fakt, że ze względu na różny poziom świadomości problemu w poszczególnych krajach proponowana strategia na rzecz ochrony gleby z krajowymi definicjami celów i mechanizmami sankcji nie pozwala na osiągnięcie wyznaczonego przez Komisję celu, jakim jest ograniczenie zakłóceń konkurencji;
12. krytykuje zupełnie niewystarczające dane na temat finansowych skutków wniosku w sprawie dyrektywy i ubolewa z powodu braku informacji o krajowym i europejskim finansowaniu zaproponowanych środków ochronnych;
13. wątpi w szacunkowe koszty skutków zubożenia gleby podane przez Komisję, ponieważ nie obejmują one m.in. pozytywnego oddziaływania istniejącego prawodawstwa – bezpośredniego i pośredniego – w dziedzinie ochrony gleby, a także pozytywnego wkładu rolnictwa i leśnictwa w stabilizację gleby;
14. podziela stanowisko Komisji, zgodnie z którym w wielu regionach Europy konieczna jest poprawa stanu gleb; uważa jednak, że Komisja musi podjąć dodatkowe działania w celu zagwarantowania spójności obowiązujących przepisów;
15. podkreśla konieczność unikania powielania, sprzeczności i niespójności w stosunku do istniejących regulacji UE;
16. uważa, że wniosek dotyczący dyrektywy ramowej UE stanie się bodźcem do poprawy obecnych i przyszłych środków w zakresie ochrony gleby, integrując je w ramach spójnej struktury, opartej na przepisach wspólnotowych dotyczących kwestii degradacji gleby w Europie, a jednocześnie uwzględniającej różne warunki i opcje krajowe;
17. wzywa Komisję do zainicjowania transferu wiedzy na temat najlepszych praktyk dotyczących krajowego prawodawstwa w zakresie ochrony gleby oraz do opracowania systemów zachęt w tym celu;
18. podkreśla, że zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa dyrektywa ramowa UE jest w pełni uzasadniona, ponieważ analiza istniejącego prawodawstwa UE, które ma zostać

uzupełnione, a także dobrowolnych metod transferu wiedzy w dalszym ciągu wykazuje braki w dziedzinie ochrony gleby;

19. domaga się, aby rozważać wprowadzenie nowych przepisów europejskich dopiero w oparciu o te działania i jeżeli wciąż będzie to uznawane za konieczne; w takim wypadku przepisy te muszą jednak zawierać wiążące wytyczne na rzecz poprawy jakości gleby; stwierdza, że należy przy tym uwzględnić wyniki w dziedzinie ochrony gleby, osiągnięte już wcześniej przez poszczególne państwa;
20. jest zdania, że konieczne jest wzmocnienie strategii tematycznej w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich, a tempo realizacji tej strategii będzie znacznie szybsze, jeżeli uzupełni się ją o środki pomocy finansowej w ramach dostępnych środków budżetowych na korzyść regionów spójności;
21. proponuje przeprowadzenie dokładnej oceny i analizy dyrektyw, które zostały już wprowadzone w Unii Europejskiej, jak na przykład dyrektywa w sprawie ochrony wód gruntowych i dyrektywa azotanowa, oceniając przy tym i analizując, w jakim stopniu państwa członkowskie spełniają obowiązujące rolników wymogi w zakresie stosowania systemu współzależności; stwierdza, że na podstawie tej analizy można określić, w razie potrzeby, wiążące środki na rzecz wspierania jakości gleby i że przy jej pomocy możliwa będzie również wszechstronna wymiana informacji w UE w zakresie wspierania jakości gleby;

PROCEDURA

Tytuł	Strategia tematyczna w dziedzinie ochrony gleby		
Numer procedury	2006/2293		
Komisja przedmiotowo właściwa	ENVI		
Komisja wyznaczona do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	AGRI 14.12.2006		
Ścisłejsza współpraca - data ogłoszenia na posiedzeniu	-		
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Neil Parish 21.11.2006		
Poprzedni sprawozdawca(y)	Markus Pieper*		
Rozpatrzenie w komisji	23.1.2007	7.5.2007	5.6.2007
Data zatwierdzenia wskazówek	5.6.2007		
Wynik głosowania końcowego	za:	18	
	przeciw:	15	
	wstrzymujących się:	-	
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Vincenzo Aita, Peter Baco, Thijs Berman, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Bogdan Golik, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Esther Herranz García, Heinz Kindermann, Véronique Mathieu, Mairead McGuinness, Rosa Miguélez Ramos, Neil Parish, Radu Podgorean, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Csaba Sándor Tabajdi, Marc Tarabella, Donato Tommaso Veraldi, Andrzej Tomasz Zapałowski		
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	José Manuel García-Margallo y Marfil, Béla Glattfelder, Milan Horáček, Jan Mulder, Markus Pieper		
Zastępcy (art. 178 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Daniel Caspary, Christian Ehler		
Uwagi	*Sprawozdawca komisji opiniodawczej zrezygnował ze swojej funkcji po głosowaniu w komisji. W związku z tym rolę sprawozdawcy komisji opiniodawczej pełni przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.		